

3636917 SHCR/M : สาขาวิชา : ศาสนาเปรียบเทียบ ; อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คำสำคัญ : ศีล 5 / ทศนะ / การปฏิบัติ

พระมหาพิชิตชัย ขมพาลไฟ : การศึกษาทัศนะเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธในสังคมไทยปัจจุบัน : ศึกษาเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์ (A STUDY OF OPINIONS OF THE THAI BUDDHISTS' ON THE FIVE PRECEPTS IN PRESENT THAI SOCIETY: A CASE STUDY OF THE FIRST PRECEPT). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุมณา ตั้งคณะสิงห์ อ.บ., Maitrise de Sociologic, Doctorat de 3 e cycle en Sociologic, บุรณ์ เกตุทัตสา, พธ.บ., M.A., กัญญารัตน์ ปั่นทอง, กศ.บ., ศศ.ม. 186 หน้า ISBN 974 - 662 - 247 - 1

ศีล 5 ข้อที่ 1 คือ การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ เป็นหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่กล่าวถึงกันมากที่สุดในสังคมไทย แต่ปัจจุบันในสังคมไทยมีสถิติการ “ฆ่า” สูงมาก ผลจากการ “ฆ่า” ทำให้คนไทยต้องประสบกับ การขาดความเมตตา มีการก่ออาชญากรรมที่ทารุณโหดร้าย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาทัศนะเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธในสังคมไทยปัจจุบันเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์ เปรียบเทียบผลการสำรวจข้อมูลด้านความเข้าใจ การปฏิบัติ และอุปสรรคในการปฏิบัติตามศีล 5 ข้อที่ 1 ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม

ผลการวิจัยภาคเอกสารพบว่า การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์มีความสำคัญเพราะเป็นข้อปฏิบัติเพื่อความสงบสุข ป้องกันการเบียดเบียนชีวิตและความหวาดระแวงกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสัตว์ การฆ่าถือว่าต้องมียศประกอบครบ 5 ประการ คือ สัตว์มีชีวิต, รู้ว่าสัตว์มีชีวิต, คิดจะฆ่า, พยายามฆ่า, และสัตว์ตายด้วยความพยายามนั้นศีลจึงขาด ถ้าองค์ประกอบไม่ครบศีลก็ไม่ขาด เป็นเพียงการทรมานสัตว์เพราะเบียดเบียนสัตว์โดยขาดเมตตา การปฏิบัติศีลข้อนี้กระทำได้ 3 วิธี คือ ปฏิญาณตนจะไม่ล่วงละเมิด, งดเว้นเมื่อประสบเหตุการณ์เฉพาะหน้า, และงดเว้นเป็นปกติ ผู้ปฏิบัติตามศีลข้อนี้จะได้รับผลคือ การดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุข มีความอุดมสมบูรณ์ และสามารถปฏิบัติธรรมขั้นสูงได้ต่อไป

ผลการวิจัยภาคสนามพบว่า ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจศีลข้อนี้ถูกต้องแต่ไม่สามารถจะปฏิบัติให้สมบูรณ์ได้ เพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิต และเชื่อว่าการฆ่าสัตว์เป็นบาปมีผลทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ผู้ปฏิบัติที่ขาดความเข้าใจอย่างถูกต้องในการรักษาศีลจะเข้าใจว่าการรักษาศีลยากเกินไปจึงไม่รักษาศีล